

Εκπαιδευοντας

Υπομονή

Ο σεισμός έγινε το 1978. Σήμερα, μετά από έφτα χρόνια, και ενώ βλέπουμε ακόμη τις αιδιές σε πολλά από αυτά, μας θεθαίνουν ότι για μερικά από τα κακοπαθημένα θυζαντινά μνημεία της Θεσσαλονίκης μόλις και γίνονται ή θα γίνουν οι μελέτες αποκατάστασης των ζημιών. Θαυμάζει κανείς ταχύτητα και φροντίδα για την συμπεριεχόμενη και την πολιτιστική μας κληρονομιά, όταν πρόκειται για τόπο πέρα από το λεκανοπέδιο της Αττικής. Βέβαια, κάπου (λέει το υπουργείο) ή εύθυνη είναι των ορμηδίων επιστημόνων, που δεν μπορούν ή δεν πρέπει να διαβάζονται. Υπομονή, λοιπόν, για το 1988, όποτε πιθανώς να οργανωθούν και έορτασμοί για τα δέκα χρόνια...

Απίστευτο

Κυκλοφορεί εύριτα ότι ο δήμος, για να ενισχύσει το άνωπλο πρόγραμμα του έορτασμού των 2.300 χρόνων της πόλης, σχεδιάζει να οργανώσει έκθεση ζωγραφικής με έργα καλλιτεχνών των «αδελφών πόλεων» της Θεσσαλονίκης (ως εδώ καλέ), αλλά ότι για τόν σκοπό αυτό θα δοσασθούν κάπου 80 εκατομμύρια δρχώνων. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι οι φίλμς δεν ανταποκρίνονται στην αλήθεια, γιατί, πραγματικά, θα πρόκειται για άσυχνηρη πατάλη. Με τα εκατομμύρια αυτά θα μπορούσε να χτιστεί το θυζαντινό μουσείο Θεσσαλονίκης και να πάρουμε να ντρεπάσσε για την έλλειψή του.

Με λαχάνισμα

Διαβάσαμε προτάσεις (τώρα, τόν Φεβρουάριο) των κομμάτων για τόν έορτασμό της επέτειου των 23 αιώων - και πολλές από αυτές είναι και ύραιες και εύστοχες. Όμως, δεν μπορεί να μη θάβεται κανείς όταν σκέπτεται ότι όλα αυτά λήρπει να γίνον πριν ένα χρόνο τουλάχιστον. Φυσικά, δεν φταίνε τα κόμματα, δεν φταίνε οι οργανώσεις, οι σύλλογοι, όταν κανένας πέρισι το καλοκαίρι δεν ήξερε ότι έπικείται έορτασμός και ότι έπρεπε να όνασκωμωθούν οι πάντες. Νά τα ένοαλέμει.

Αξίζει τόν κόπο

Αξίζει τόν κόπο να πάει κανείς και να θαυμάσει τήν αναδομική έκθεση του Γιώργου Παραλή στο «Βοφοπούλειο», μια έκθεση που καλύπτει τόν δημιουργικό έργο του (ωγράφου αυτού της Θεσσαλονίκης από τα φοιτητικά του χρόνια μέχρι τόν θάνατο, έργο πλούσιο και σημερινικό. Η έκθεση, πέρα από τό ότι μός δίνει μια ανακεφαλαιωτική εικόνα της ζωγραφικής του Παραλή, από τήν δεκαετία του '30', παράλληλα περιλαμβάνει ντοκουμέντα, έργο τέλεωια, αλλά ένοιαφέροντα, προσωπικά στοιχεία, όπως μια σειρά φωτογραφιών του, και ζωντανεί τόν άνθρωπο και τόν καλλιτέχνη που πάντα τμήμασε. Είναι μιά ώρα έκθεση.

Τό παλιό κτήριο

Είναι παρήγορο τό ότι ή ύπουργός πολιτισμού κ. Μερκούρη μένει σταθερά ύπό τήν έπισκευή του παλιού

Ενώ έτοιμάζεται ή βράδευση τών φίλμ του 1984

Ταινίες και ήθοποιοί που κέρδισαν Οσκαρ

Περισσότερο από πενήντα χρόνια λειτουργεί ο θεσμός του άμερικανικού κινηματογράφου

Από τίς πιο διάσημες κινηματογραφικές διακρίσεις στόν κόσμο, τά βραβεία Οσκαρ έχουν μιά ιστορία μεγαλύτερη από 50 χρόνια. Τό κοινό τά έχει μάθει πιά και έκτιμά, λίγο - πολύ, τίς ταινίες που τιμούνται μέ τά μικρά αγαλαμάκια τών βραβείων αυτών, όπως έκτιμά και τά βραβεία τών μεγάλων κινηματογραφικών φεστιβάλ (Καννών, Βενετίας, Βερολίνου). Βέβαια, τά βραβεία Οσκαρ άφοραύν μόνο τά άμερικανικά φίλμ - ή και κάποια άγγλικά - αλλά ύπάρχει και ένα βραβείο για τήν καλύτερη ξένη ταινία.

Τώρα που σε λίγες μέρες θά όπονηθούν τά Οσκαρ τού 1985 (ήδη κυκλοφορούν τά βασικά προσγινωτικά, για ταινίες όπως τό «Αμαντέους» και τό «Πέρασμα πρós τήν Ινδία») άξίζει νά έναθυμηθούμε τά βραβεία Οσκαρ που όδθηκαν από τό 1932 μέχρι σήμερα, ιδιαίτερα τά βραβεία καλύτερης ταινίας, και καλύτερων ήθοποιών, άνδρα και γυναί-

κόλης - και ή Μπέτυ Ντέλβις για τήν «Ζέζιμπελ».

1939, ή ταινία «Οσα παίρνει ό άνεμος», ό Ρόμπερτ Ντόνταν για «Αντίο κύριε Ταίπς» και ή Βίβιαν Λή για τό «Οσα παίρνει ό άνεμος» - διπλή έπιτυχία.

1940, ή ταινία «Ρεβέκα», ό Τζέιμς Στιαούρτ για τό «Ιστορία της Φιλανέλεφρας» και ή Τζίντζερ Ρότζερς

1943, «Καζαμπλάνκα» σάν ταινία, ό Πάλ Λούκας για τό «Φρουρά στόν Ρήνο» και ή Τζένιφερ Τζόνς για τό «Τραγουδί της Μπερναντέτ».

1944, ή ταινία «Πηγαίνοντας τόν δρόμο μου», ό Μπίγκ Κρόσμπυ για τήν ταινία αυτή (διπλή έπιτυχία) και ή Ινγκριντ Μπέργκμαν για τό «Φώς τού κλαίου».

1945, ή ταινία «Τό χαμένο Σαββατοκύριακο», ό Ραίη Μιλαντ για τήν ίδια ταινία (διπλή έπιτυχία) και ή Τζόν Κρόσμπυ για τήν «Μιλντρεντ Πάρς».

Μετά τόν πόλεμο

1946, ή τανία «Τά καλύτερα χρόνια της ζωής μας», ό Φρέντερικ Μάρς για τό φίλμ αυτό (διπλή έπιτυχία) και ή Ολβία ντέ Χάβλαντ για τό «Κοθένας τό δικό του».

1947, ή ταινία «Συμφωνία κυρίων», ό Ρόλαντ Κόλμαν για τήν «Διπλή ζωή» και ή Λορέτα Γιόνγκ για τήν «Κόρη τού όρνότη».

1948, ή ταινία «Αμλετ», ό Λώρενς Ολβιέ για τήν ταινία αυτή (διπλή έπιτυχία) και ή Τζέην Γουάιμαν για τήν «Τζόν Μπελντ».

1949, ή ταινία «Όλοι οι άνδρες τού θαλαιά», ό Μπρόντερικ Κρόσμπυ για τήν ίδια ταινία (διπλή έπιτυχία) και ή Ολβία ντέ Χάβλαντ για τήν «Κληρονόμο».

1950, ή ταινία «Όλα για τήν Εύα», ό Χοάε Φερρέρ για τό «Συρανό ντέ Μπερζέρ» και ή Τζούντι Χόλντναι για τό «Γεννημένη χτες».

1951, ή ταινία «Ένας Αμερικανός στο Παρίσι», ό Χάμφρεϊ Μπάγκαρτ για τήν «Βασίλισσα της Αφρικής» και ή Βίβιαν Λή για τό «Λεωφορεία ό πόθος».

1952, ή ταινία «Τό μεγαλύτερο θέμα στην γή», ό Γκόρνι Κούπερ για τό «Στάλαγκ 17» και ή Αντρέι Χέμπερν για τό «Διακοπές στην Ρωμή».

1953, ή ταινία «Από δώ ως τήν αιωνιότητα», ό Γουίλλιαμ Χόλντεν για τό «Στάλαγκ 17» και ή Αντρέι Χέμπερν για τό «Διακοπές στην Ρωμή».

1954, ή ταινία «Τό λιμνί της κολάσεως», ό Μάρλον Μπράντο για τήν ίδια ταινία (διπλή έπιτυχία) και ή Γκρέις Κέλλυ για τήν «Επαρχιωτοπούλα».

1955, ή ταινία «Μόρτυ», ό Έρνεστ

ποταμού Κθά», ό Αλεκ Γκίνες για τό ίδιο φίλμ (διπλή έπιτυχία) και ή Τζόν Γουίντγουορντ για τό «Τρία πρόσωπα της Εύας».

1958, ή ταινία «Ζίζι», ό Ντέιβιντ Νίβεν για «Τά χωριά τραπεζία» και ή Σούζαν Χάινγουορντ για τό «Θέλω νά ζήσω».

1959, ή ταινία «Μπέν Χούρ», ό Τσάρλτον Ηστον για τό φίλμ αυτό (διπλή έπιτυχία) και ή Σίμον Σινιόρε για τό «Δωμάτιο στη σούφρα».

1960, ή ταινία «Γκαρσονιέρα», ό Μπάρτ Λάνγκαστερ για τό «Ελεμρ Γκάντρυ» και ή Ελίζαμπεθ Τέλλορ

Σκότ για τό ίδιο φίλμ (διπλή έπιτυχία) και ή Γκλέντα Τζόκσον για τίς «Ερωτευμένες γυναίκες».

1971, ή ταινία «Γαλλικός σύνδεσμος», ό Τζήν Χάκμαν για τό ίδιο φίλμ (διπλή έπιτυχία) και ή Τζέην Φόντα για τό «Κλιούτ».

1972, ή ταινία «Νονός», ό Μάρλον Μπράντο για τό ίδιο φίλμ (διπλή έπιτυχία) και ή Λίζα Μινέλι για τό «Κομπάρ».

1973, ή ταινία «Τό κεντρί», ό Τζάκ Λέμον για τό «Σώσε τόν τίγρη» και ή Γκλέντα Τζόκσον για «Τό άγγισμα τού γυαλιού».

Παλιές δόξες: ό Κλάρκ Γκέμπλ σε μιά σκηνή της ταινίας «Οσα παίρνει ό άνεμος» - που τιμήθηκε σάν ή καλύτερη ταινία, με Οσκαρ, τό 1939. Ο ίδιος ό Γκέμπλ είχε τιμηθεί τό 1934 με τό Οσκαρ καλύτερης ήθοποιας στο φίλμ «Συνέβη μιά νύχτα», μιά ταινία που είχε πάρει και τά τρία βραβεία.

για τό «Μπότερφλυντ 8».

1961, ή ταινία «Γουέστ Σάιντ Στάρι», ό Μαξιμιλιαν Σελ για τό φίλμ «Η δική της Νυρεμβέργης» και ή Σοφία Λώρεν για τίς «Δύο γυναίκες».

1962, ή ταινία «Λώρενς της Αραβίας», ό Γκρέγκορι Πέκ για τό «Σκατώνοντας τόν γκάνγκ» και ή Ανν Μπράνκοφτ για τήν «Θαυμαστοπούλα».

1963, ή ταινία «Τόμ Τζόουνς», ό Σίντνεϋ Πουατιέ για τό «Λουλούδια

1974, ή ταινία «Νονός - 2», ό Αρτ Κόρντνερ για τό «Χάρρυ και Τόντο» και ή Ελεν Μπέρστον για τό «Η Αλίκη δεν μένει πιά εδώ».

1975, ή ταινία «Στή φωλιά τού κοκκού», ό Τζόκ Νικολσον για τό ίδιο φίλμ και ή Λουίζα Φλέτσερ επίσης για τό ίδιο φίλμ (τριπλή έπιτυχία).

1976, ή ταινία «Ρόκυ», ό Πάτερ Φίντς για «Τά δίκτυο» και ή Φαίη Νταναγουαίη για τό ίδιο φίλμ (διπλή

Η Κάκια Αναλυτή κι ό Κώστας Ρηγόπουλος που θά μός παρουσιάσουν τό καλοκαίρι τήν σκαμφορζική κωμωδία «Η... δικιά μας».

«Εκπαιδεύοντας τή Ρίτα»

Αλίκη Βουγιουκλάκη και Παπαμιχαήλ έρχονται τό Πάσχα

Επίσης Αναλυτή - Ρηγόπουλος Ζωή Λάσκαρη και έπιθεώρηση

Ο χειμώνας πλησιάζει στο τέλος του και σε λίγο έρχεται τό Πάσχα. Αυτό σημαίνει ότι θά έναθθούν οι έπισκέψεις άθηναϊκών θιάσων στην Θεσσαλονίκη, όπως, άλλωστε γίνεται κάθε χρόνο. Βέβαια, και πριν τό Πάσχα θά έλθουν άθηναϊκοί θιάσοι, όπως επίσης θά συνεχίσουν να έρχονται και τό καλοκαίρι.

Ετσι, από τήν εβδομάδα αυτή θιάσος της Ελένης Ερήμου θά έγκατασταθεί στο θέατρο Χατζίκου για να παρουσιάσει τό έργο «Μελίνα που πάς», που δεν έχει καμιά σχέση ή αίχμη για τήν ύπουργό πολιτισμού.

Στήν συνέχεια στο ίδιο θέατρο θά έλθει ό μεγάλος έπιθεωρησιακός θιάσος που παίζει τώρα στο «Σουλπερτορ» των Αθηνών. Στόν θιάσο αυτό ήγούνται ό Νίκος Σταυρίδης, ό Ντίνος Ηλιάτοπουλος, ό Σωτήρης Τζεβελέκος, ή Δέσποινα Στυλιανοπούλου. Παίζουν τήν έπιθεώρηση τών Αθηνών και Τζεφφωνη «Εισαγόμενος είσα».

Γιά τό Πάσχα, στο θέατρο Χατζίκου, έχουν κλείσει ή Αλίκη Βουγιουκλάκη κι ό Δημήτρης Παπαμιχαήλ που θά παρουσιάσουν τήν μεγάλη τους έπιτυχία «Εκπαιδεύοντας τήν Ρίτα», τήν άγγλική κομεντί που σημειώνει εκπληκτικές εισπρόξεις. Τά έργο θά παιχθεί για τρεις εβδομάδες και κατόπιν οι δύο δημοφιλείς πρωταγωνιστές θά άναχωρήσουν στις Ηνωμένες Πολιτείες άπου θά παρουσιάσουν τό έργο σε άρκετές πόλεις, με ένα συμπόλαιο ιδιαίτερα έντυπωσιακό.

Τόν καιρό τό Πάσχα θά έλθει στην Θεσσαλονίκη ακόμη ένας άθηναϊκός θιάσος, ή Ζωή Λάσκαρη με τόν Κώστα Κορρά, για να παίξουν τήν κωμωδία «Η Ντόρις κι ό γυαλιός» τού Μπλ Μάνχορ. Ο θιάσος αυτός θά στεγασθεί στόν

Τζάκ Λέμον, ένας από τούς μεταπολεμικούς ήθοποιούς τού Χόλλυγουντ, που κέρδισε Οσκαρ.

κας Ιδού, λοιπόν, τά βραβεία αυτά για μισόν αιώνα κινηματογραφικής (άμερικανικής) προσφοράς (σημειώνεται ότι τά «Οσκαρ» έγκαινιάσθηκαν

για τό «Κίτυ Φουλ».

Στόν πόλεμο

1943, ή ταινία «Καζαμπλάνκα» σάν ταινία, ό Πάλ Λούκας για τό «Φρουρά στόν Ρήνο» και ή Τζένιφερ Τζόνς για τό «Τραγουδί της Μπερναντέτ».

Είναι παρήγορο το ότι υπάρχουν πολιτιστικά κ. Μερκίριοι μένει σταθερά υπέρ της έπαισκυης του πρώην βασίλικου θεάτρου. Η ονγαγελία ότι από τό φαινόμενον θά άρχισουν οι έργασίες είναι θετική έφ' όσον υλοποιηθεί, γιατί είναι σύνορον οι τέτατον είδους έργασίες δέν γίνονται από τό μιά μέρα στην άλλη. Εκείνο, ύπόσσο, που δέν διευκρινίζεται (ίσως γιατί οι μελέτες δέν έχουν ολοκληρωθεί) είναι ποιά μορφή θά πάρει τελικό τό κτίριο αυτό.

Πρίν τόν πόλεμο

1932, ή ταινία «Γκράν Οτέλ» οι ήθοισιού Φρέντερικ Μόρς και Ουόλφς Μπέρνι γιά τίς ταινίες δντίστοιχα «Δόκτωρ Τζέκυλ και Μίστερ Χάντιν» και ή Ελεν Χέις γιά τό φίλμ «Τό άμάρτημα της Μοντελόν Κλωντέν».

1933, ή ταινία «Καθολόντ», ό Τσαρλς Λάιτον γιά τήν «Ιδιωτική ζωή του Ερρίκου θου» και ή Κάθρην Χέμπορν γιά τήν «Πρωινή δόξα».

1934, ή ταινία «Συνέθη μία νύχτα», ό Κλάρκ Γκέμπλ και ή Κλωντέν Κολμπερ γιά τό φίλμ αυτό. Τριπλή έπιτυχία.

1935, ή τανίο «Ανταρσία του Μπιάουτου», ό Βίκτωρ Μάκ Λάγκλεν γιά τόν «Καταδότην» και ή Μπέτυ Ντέιβις γιά τήν «Επικίνδυνη».

1936, ή τανία «Ο μεγάλος Ζιγκφραντ», ό Πωλ Μιούνι γιά τήν «Ιστορία του Λουί Πατέρν» και ή Λουίζα Ράινερ γιά τόν «Μεγάλο Ζιγκφραντ» - διπλή έπιτυχία.

1937, ή ταινία «Η ζωή του Εμίλ Ζολά», ό Ξπένσορ Τρέσου γιά τόν μερο. Για νά υπάξει ριζική λύση του προβλήματος δό έπρεπε νά κτισθεί ένα κτιριακό συγκρότημα μεγαλυτέρου από δόδολοχο τό μεγαθύριο της Εταιρείας Μαριεάνων Σπινδών.

1938, ή ταινία «Δέν μπορείς νά πάρεσι μαζί σου», ό Ξπένσορ Τρέσου πάλι, γιά τήν ταινία «Τό παιδί της

Στόν πόλεμο

1941, ή ταινία «Πόσο πράσινη είναι ή κοιλιά μου», ό Γκόρνι Κούπερ γιά τόν «Λοχία Γιόρκ» και ή Τζόνσν Φο-νταϊν γιά τίς «Υποφίλι».

1942, ή ταινία «Κυρία Μίνιβερ», ό Τζέιμς Κάγκνεϋ γιά τό «Γιόνκς Ντουλντ Ντάντν», και ή Γκρήρ Γκάρου γιά τήν «Κυρία Μίνιβερ» - διπλή έπιτυχία.

Η έλληνική ποίηση

Ν.Δ. ΚΑΡΟΥΖΟΣ

Πολυσέλιδο δάσος

Χάθηκε στη μονάζουσα ρεματιά όπου τρύπωνε μόλις άκούμενο άνδρμεσο σέ λογώ - λογώ χορτάρισμα τ' άνδραφρου νερού τό ψιθωριστό δειλίσσασα, θρωμοθήλυκο έού Αντιφατικότητα συγκρούσεις διαρκώς μέ τό δάμφοσ μου καθώς άνάιμαχτος άκούω σωρηδόν αγγαλόμενα τ' άδησινα καθώς άνελιπώς έκκλησιάζομαι στην άπεροντοσύνη. Αχ νά 'θελαι λιγόνι ή θωρία σου άερωμάτα μου σέ εικονίζω πάλι νά έκκολλάσται στην ιώδη σου θλιψη' έού σχεδόν άώματη σέ μακρουλής θάνασας άφες και μένα οι κομπύλες σου στην έρμηιά μ' άποτεφρώνουν. Εκείθε στην καρδιά του δάσους μάγισσας κυματιστές μέ τέτοια μαλλιαρά χρώματα! στην όψη τους άοφωφεται πικρό σάν άγραφή ένσταση ή διοχέτευση στην Αυσια.

Τό έλληνικό διήγημα

ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ

Τού Πάνου Δ. Παναγόπουλου

Χριστούγεννα στην Κύμη σέ μία φιλική του οίκογένεια. Ο Τάκης άκούγει τίς ιστορίες αυτές μέ σκυμμένο τό κεφάλι. Ακουσε πώς καθέναι τελειώνοντας τήν ιστορία του άφνη κι άπό έναν άναστεναγμό. Επακολούθησε μερικές στιγμές σιωπής. -Σύ άγαπητέ Τάκη, δέ μάς λέει καμιά χριστουγεννιάτικη ιστορία; Ο Τάκης άναστέλλει δυο φορές. -Κάποιο λιμπρό έπισιόδιό θά σου έχει συμβεί Χριστούγεννα μέρα και ή άνάμνησή του σέ Λυπεί, είπε ό Αγγελάκος. Ο Τάκης σήκωσε τό κεφάλι, τούς κοιτάξε κατάματα και είπε: -Αν είσαι λυπώστε μία φορά γιά τό περασμένα Χριστούγεννα, έγώ λυπάμαι δυο φορές. -Και γιατί; -Νά σός τό διηγήθώ. Τό χωριό μου δέν είναι πολύ μακριά από τήν Αθήνα, τρεις άφες μέ τό αούκτινο. Ήταν γύρω χωριό, πλούσιο, μέ καλό σπίτι και μορφωμένους άνθρώπους. Είχε γύρω γύρω πεύκα και πιά πέρα μία πεδιάδα έφωρη μέ νερά τρεχονύια. Είχαμε σπίτι και χτήματα. Όταν πέθαναν οι γονείς μου, έγκαίω όλη τήν περιουσία και μέ τό χρήματα πού ήμνα, πάντρεψα' ώραια ή μοναδική άδερφή πού είχα, στην Αταλάντη. Άλλον άδερφό δέν είχα. Απομέναν στό χωριό δυο άδερφάκια της μάνας μου. Ήταν οι καλύτεροι νοικοκυραίοι του χωριού. Αγαπούσαν τί ή ή και τήν καλιεργούσαν μέ έπιμέλεια και τάξη. Και αούτ ής άπόδινε πλούσια τό άωρα της. Τά χτήματα τούς διακρινόνταν μέ τήν πρώτη ματιά από τό άλλα. Τά διαχέλια πιά χτήματα σέ τ' όνομα. Τά σπiti τους τό ίδιο. Τά καλύτερα πού χωριού. Και μέσα γεμάτα από άσάθ. Τό άμάρτιο τους γεμάτα σπορί και άσπρια, τά βορέλια τους γεμάτα κροσί, τά πυθάρια γεμάτα άδει, στά ράφια τού ύπογειού στή σειρά στρωγγυλές μύζες και στά ταβάνια κρέμονταν κούνια και μήλα πού δειχόναν μέ ευχάριστη μωρουδιά έξοχής. Οι θεάδες του ήταν χωριάτσικες χρυσάχρες, πενταποκομμένες, μέλλισες δουλευτρές στό σπιτι, όπως οι άντρες τούς ήταν δουλευτδες στό χωράφι. Μπορούσαν τό σπιτι τους νά πολιορθεούν ένα

Μπαρκρότ γιά τήν «Θαυμάσιον». 1963, ή ταινία «Τό δικτυο» και ή Φαίη Νταγιοσαυ γιά τό ίδιο φίλμ (διπλή έπιτυχία) και ή Πατρίτσια Νηλ γιά τό «Χούντι». 1964, ή ταινία «Όραιο μου κούρα», ό ΡΕΪ Χάρρισον γιά τό ίδιο φίλμ (διπλή έπιτυχία) και ή Τζούλι Αντριους γιά τήν «Μαίρη Πόπινς». 1965, ή ταινία «Η μελωδία της μουσικής», ό Λή Μάρβιν γιά τό «Κάτ Μπαλν», και ή Τζούλι Κρίστι γιά τό «Ντράλινγκ». 1966, ή ταινία «Ένας άνδρμεσο γιά όλες τίς έποχές», ό Πωλ Σκάφνλντ γιά τήν ίδια ταινία (διπλή έπιτυχία) και ή Ελίζαμπε Τέπλορ γιά τό «Ποιάς φοδάται τήν Βιρτζίνια Γούλερ». 1967, ή ταινία «Η ιστορία ενός έγκλημάτος», ό Ρόντ Στάβιντ γιά τό ίδιο φίλμ (διπλή έπιτυχία) και ή Κάθρην Χέμπορν γιά τό «Μάνεψε ποιάς θάρδει άπόψε».

Τά πιό πρόσφατα

1968, ή ταινία «Ολίβερ», ό Κλίφ Ρόμπερτσον γιά τό «Τσάρλν» και ή Μπάριμπαρ Στρέλζαντ μαζί μέ τήν Κάθρην Χέμπορν γιά τό φίλμ (αντί-στοιχα) «Θάνν Γκέρλ» και «Τό λιοντόρι τού χειμώνα». 1969, ή ταινία «Κουμπούλι τού με-σσηυτίου», ό Τζών Γουαίην γιά τό «Τριού κριτ» και ή Μάγκυ Σμιθ γιά τήν «Πρωινή άνοιξη της μίς Μπρόντι». 1970, ή ταινία «Πάττον», ό Τζώρτζ

1976, ή ταινία «Ρόκν», ό Άλτσερ Φιντς γιά «Τό δικτυο» και ή Φαίη Νταγιοσαυ γιά τό ίδιο φίλμ (διπλή έπιτυχία). 1977, ή ταινία «Αννι Χάλλ», ή Ντσίονα Κήτον γιά τό ίδιο φίλμ (δι-πλή έπιτυχία) και ό Ρίτσαρντ Ντρίε-φους γιά τό «Κορίται τού άποχαίρε-τισμού». 1978, ή ταινία «Ο Ελαφοκυνηγός», ό Τζών Βόιτ και ή Τζέην Φόντα γιά τό φίλμ «Ο γυρισμός στό σπιτι» - διπλή έπιτυχία. 1979, ή ταινιά «Κρόμερ έναντίον Κρόμερ», ό Ντστάιν Χόφμαν γιά τό ίδιο φίλμ (διπλή έπιτυχία) και ή Σάλ-λυ Φιλντ γιά τό «Νόρμα Ραίη». 1980, ή ταινία «Συνθισμένοι άν-δρμεσο», ό Ρόμπερτ ντέ Νιρο γιά τόν «Μονώμενα τούρα» και ή Σίσου Σπέηκερ γιά τήν «Κόρη τού άνδρα-κωρυού». 1981, ή ταινία «Δρόμοι της φω-τιάς», ό Χένρυ Φόντα και ή Κάθρην Χέμπορν γιά τήν «Χρυσή λίμνη» - διπλή έπιτυχία.

1982, ή ταινία «Γκάντι», ά Μπέν Κινγκλεϊν γιά τό ίδιο φίλμ (διπλή έπιτυχία) και ή Μέρλυ Στρήν γιά τήν «Εκλογή της Σοφίας». 1983, ή ταινία «Σχέσεις σπορής», ή Σίρλεϊ Μάκ Λέην γιά τήν ίδια ταινία (διπλή έπιτυχία) και ό Ρά-μπερτ Ντυβάλ γιά τό «Τρυφερές σχέσεις».

Τώρα όλοι έτοιμάζονται γιά τό έφεσταιν Όσκαρ πού θά δοθούν τόν άλλο μήνο και θά άφορούν τίς ται-νίες τού 1984. Περιμένουμε.

Τόν καιρό τού Πάσχθ θά έλθει στην Θεσσαλονίκη άκόμη ένας άθηνάιος θίσας, ή Ζωή Αάσκαρη μέ τόν Κώστα Καρρά, γιά νά παίξουν τήν κωμωδία «Η Ντόρις κι ό γυαλάκιος» τού Μιλ Μόνχοφ. Ο θίσας αούτος θά στεγασθεί σόν κινηματογράφο «Εγνατία».

Γιά τό καλοκαίρι άναγγέλλεται ή έμφώνηση στην Θεσσαλονίκη δυο δημοφών πρωταγωνιστών, τίς Κόκιαι Αναλιτή και τού Κώστα Ρηγάτολου. Τό ζευγάρι αυτό από τό μέσα Ιουνίου θά έγκατασταθεί στην Θερνική «Αυλαία» και θά παρουσιάσει τήν τολήμηρ κωμωδία «Η... δικιά μας» πού παίχθηκε πρίν δυο χρόνια στην Αθήνα και άποτέλεσε μιά από τίς έπιτυχίες τού ζευγαριού.

Τό ξένο ποίημα

ΤΖΟΥΣ ΜΑΝΣΟΥΡ

Ποίημα σέ τριανταφυλλί χαρτί

Τό πόθος μου χαγαμένον σέ μία μικρή πέτρα κυλάει μόνο του τυφλό πρός τόν όριμθό δεκαπέντε.

Δούλο τρομαγμένη από τό μπουτί σου πού δέ θέλει τό στόμα μου στραγγίλει τό κορμ σου από τό σπέρμα του ή γλώσσα μου χώνει βαθειά μικρά άγρια δέντρα στην προτομή της προκυμιάς Βολτοίρου άκολουθεί τό χούνια σου. Κοιμάται.

Καταδρομή βαρβαρών άς ρίξουμε τό τραυλό σπόρια τού Σαββάτου στην καρβάνα της δεκάτης κάμαρας άς σκουπίσουμε τό νόμο από τό πορτάφυλλά μας πού λέξη είναι πιά κόλληκη από τό «δωρεάν».

(Μετάφραση Τάσου Κόφφ)

και τών άλλων παιδιών και πρσ πάντων ό πολυέλαος, όταν ά μαστρο-Πανογις, ό ψηλότερος άνθρώπος πού χωριού μας, σήκωνοντας τό δειξί του χέρι, τόν κουνούσε πανηγυρικά μόλις άρχίε ή έδοξολογία.

..

Ο ΛΕΣ αυτές οι άναμήσεις και άλλες άκόμα πλημμύριζαν τήν ψυχή μου και μέ ξανάωναν. Τό κορυφωμα, όμως, της γιορτής ήταν τό μεσημέρι.

Η θεία μου ή Ασημ άνοιξε και τό δυό παρσέτα τού τραπέζιου, έσπρωπε τό πρσώτο της χιονάτο τραπεζομάντυλο και τό στάλανε μέ όλων τών ειδών τά τούρα και τούς άμυρους μεζέδες, μέ όλων τών ειδών τά φρούτα, νωπά και ξερά, μέ χειμωνιάτικα κολουόδια και μέ τά κρουσταλάκια ποτήρια. Και πρώτα γευόμαστε τούς μεζέδες, έπειτα έρχόταν ή σούπα της γολοπούας σάν κρέμα από τό πυκνό αούγολέμα, έπειτα ή ίδια ή γολοπούα κίτρινη από τό πάχος και μάς έλεγε ό μπάριμας μου σέ μένα και τό παιδί του: «Μή χορταίνετε μέ ή γολοπούα. Περιμένετε πού τό ψητό. Και σέ λίγο έρχόταν και τό ψαμί μέ τό ψητό τού φούρνου. Στη μέση τού ψητού βρισκόταν ένα πελώριο κομμάτι χορινό ροδοψημένο και γύρω πατάτες, πού κολληπούσαν στό βούτυρο και στό λίπος και διαχυόνταν μέσα στό άωμάτιο μου εύωδια λιχουόδας πού και νεκρού τήν όρεξη μπορούσε νά κεντήσει.

-Και κολληπούσαν οι πατάτες στό λίπος και στό βούτυρο; ρώτησε ά θάνας, ό πιά φάγας άπ' όλη τήν παρέα.

-Ναι, vai κολληπούσαν!

-Κολληπούσαν, κολληπούσαν, επανάεβε ό θάνας στό λίπος και στό βούτυρο, στό βούτυρο πού ξεπατίων τό πιάφι και τό μακαρόνια μέ σάλτσα πασπαλιμένα μέ τριμμένο κεφαλοτύρι... Ω, πατάτες κολληπώτες στή σάλτσα... γουρουνόπουλο ροδοψήνιο... μονολόγωνα και γουόλανε τά μάτια του και πρόσβαλε τά χελιά έτοιμα νά γλύψουν τίς πατάτες και άσπριαν τά δόντια του έτοιμα νά κατασπαράξουν τό ροδοψημένο γουρουνόπουλο.

Και όλοι τους έβριαν περίεργα έλλειπμα στό στρωγγυλό σιδερένιο τραπέζι της ταβέρνας όπου βρισκόταν σκορπισμένες ό' ένα κομμάτι έφημερίδα μερικές έλιές. Ήρθαν από μία γιά μία και ή ρουφήαν λίγο κρασί... νά πάει κάτω ή άμυρία της έλιάς και τά φορμάκια της καρδιάς τους. Κι έξακαλούσθαι ό Τάκης.

-Και κρασί, πού τί κρασί! Και οι δυο μπαρμπάδες μου όσο παλιό κρασί περίσσειε στή νέα εσοδιά τό μπουτιάζιζαν κι έτοι βρισκόταν στό κατάγιά τους κρασί και δέκα χρόνων και δεκαπέντε και στίς μεγάλες γιορτές άνέβαθαν στό τραπέζι τίς άρχαιότερες μπουτίες. Στό τραπέζι κολούσασε πάντα και τό μεγαλυτέρο μπαρμπα μου, αλλά αούτος φανατικός παλαιομυρολογής, ήγανειν στό χωράφι και δούλευε. Γι' αούτ ήσανε θαμνημένη. Κι έτρωγε εκεί ή φασουλόδα του και τίς έλιπτες του στό πείσμα τών νεωτεριστών.

Σέ δέκα μέρες πάλι στό χωριό νά γιορτάσει τά Χριστούγεννα μέ τό παλιό στό σπιτι τού μεγαλυτέρου μπαρμπα μου. Κι εκεί πάλι τά ίδια έξον από κάλαντα και έκκλησία. Για τούς άλλους ήταν θαμνημένη. Τά άλλα όμως τά ίδια κι άπαράλλαχτα, όρεχτικά, γολοπούα, ψητό μέ πατάτες πού κολληπούσαν, μέ φρούτα και γλυκά και μέ παλιό κρασί. Κι έτσι γιόρταζε δυο φορές τά Χριστούγεννα μέ τό νέο και μέ τό παλιό...

-Και τώρα; ρώτησαν οι άλλοι τρεις.

-Και τώρα... Τώρα ούτε μέ τό νέο ούτε μέ τό παλιό. Πέρασαν οι Γερμανοί από τό χωριό μου, σκότωσαν, όρπαξαν, έκάψαν και οι δυό μπαρμπάδες μου τώρα σου σέ δώ καλές.

ΗΤΑΝ τέσσερις παρέα. Όλοι ύπάλληλοι. Γνωρίστηκαν έτσι κατά τύχη και συνδέθηκαν στενά μέ φίλια, γιατί ταίριαζαν τά γούστα τους και οι ιδέες τους. Ήταν άνθρώποι άπλοι, χωρίς φιλοδοξίες, ψυχραιμοί, μορφωμένοι, σθαροί, χωρίς πάθος και φθόνο γιά κανέναν. Δέν τούς έκαναν έντύπωση ούτε τά πλούτι ούτε οι έφήμερες δόξες. Εκτιμούσαν και θαύμαζαν τούς μεγάλους έργάτες της έπιστήμης και τέχνης και γι' αούτους πάντα μιλούσαν στίς συναντήσεις τους.

Κάθε βράδυ συναντιόνταν σέ μία ταβερνούλα στό Βατραχονήσι. Καθισμέ-νι παράμερα από τούς άλλους έπιναν καθέναι σιγά σιγά τό κατοσπαράκι του και τοιμπούσαν γιά μεζέ κανένα κομμάτι ντομάτα μέ αλάτι ή καμιά έλιό. Τά λόγια τους ήταν λίγα και σιγαλά ίσα ίσα ν' άκούγονταν μεταξύ τους, ζομπερά όμως σέ περιεχόμενο. Σά νά είχε γίνει μιά μουσική συμφωνία μεταξύ τους δέ γινόταν καθόλου λόγος ούτε γιά πολιτικά ούτε γιά τήν άκρίβεια της ζωής. Εχόρταιναν πιά άπ' αούτά όλη τήν ήμέρα, άκούγοντάς τα στό γραφείο, στό δρόμο, στό σπιτι τους. Εκεί στην ταβερνούλα, πού κάθονταν παράμερα, άποτελούσαν άλλον κόσμο δικό τους.

Τό κατοσπαράκι όμως τώρα τελευταία έφτασε τίς έκάτον άγδόντα δραχμές και φαινόταν βαρύ στό πορτοφολί τους.

Πρώτος δειλάσε ό Τάκης, ό νεώτερος άπ' όλους, πού έπαυρνε και τό μικρότερο μισθό. Δυο βραδιές κατά συνέχεια δέν ήρθε στην ταβέρνα. Οι άλλοι τρεις έχασαν τό κέφι τους, μελαγχόλησαν. Εγινε «ρήγμα» στην παρέα τους. Επρεπε νά διαβρωθεί τό πρόγμα. Ο Τάκης ήταν τό ευθύμιστο μέλος της παρέας. Μιλούσε μέ χιούμορ, ήξερε πολλά άνέκδοτα, έδινε μιά χρυσή άνταύγεια στίς ήουχες συζητήσεις πού έκαναν. Ήταν μ' ένα λόγο τό αλάτι της παρέας. Τώρα χωρίς αούτν οι κουβέντες ήταν άνοστες.

Τήν τρίτη μέρα παρουσιάστηκε. Μπήκε μέσο σά ντροπισμένος. Τόν ύποδέχτηκαν μ' ένθουσιασμό.

-Δέν ντρέπεσαι, καυμένε, νά δειλιάσεις μπροστά ό' ένα κατοσπαράκι, έλεγε ό νεώτερος.

-Πές πώς είναι φάρμακο, δέ θά τό άγόραζες; τού έλεγε άλλος. -Κάμε οικονομία από άλλα πράγματα, τού είπε ό τρίτος. -Από πού; -Νά, από τό τοιγύρα.

-Δηλαδή νά κόψω τόν κορνά, γιά νά πινω ένα κατοσπαράκι κρασί τήν ήμέρα! Άλλο θάσαν πάλι αυτό. Και δέν έζρεπε ότι ό άνθρώπος έχει κραταήθει μέ τό κεφάλι του νά είναι δάσος τών παθών του;

Τοιγάρνας τά ποτήρια «έξ υγιών του Τάκη» και ό Τάκης πού παρσούθηκε από τόν ένθουσιασμό τών συντρήφων του ύποδέχθηκε πώς θά έξακολουθήσει τίς σχέσεις του μέ τό κατοσπαράκι. Νά ίδουμε άμως άπό δώ κρατήσει τό λόγο του, όταν τό κατοσπαράκι φτάσει τίς διακόσιες δραχμές.

ΠΗΛΗΣΙΑΖΑΝ τά Χριστούγεννα. Ενα βράδυ καθισμένοι οι τέσσερις φίλοι στό συνηθισμένη θέση τους και κουτοσπι-νόντας τό κατοσπαράκι θυμήθηκαν τά προπολεμικά καλά Χριστούγεννα. Ο Μήττος διηγιόταν πώς πέρασε μία φορά τά Χριστούγεννα στό καταφυγίο της Ζήρεας. Ο Θάνας διηγιόταν πώς πέρασε τά Χριστούγεννα στό ξενοδοχείο τού Σαραντάπηχου μέ τόν όρειβατικό ούλλογο και ό Αγγελάκος πώς πέρασε τά